

تحلیل قیاسی اهداف فعلی و مطلوب نظام ترویج مدیریت پایدار منابع آب برای نخل کاران استان خوزستان

لیزا نبهانی^۱، احمدرضا عمانی^۲، آزاده نورالله نوری وندی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر و کارشناس موسسه

تحقیقات خرما و میوه های گرمسیری کشور، ۲ و ۳- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر

lizanabhani@yahoo.com

کشاورزی با مصرف بیش از ۷۰ درصد منابع آب، از منابع عمده مصرف آب است که نقش به سزایی در تغذیه مردم دارد. مهم ترین محصول باغی استان خوزستان خرماست که دارای ارزش استراتژیکی در امنیت غذایی و صادرات غیرنفتی منطقه است. با توجه به محدودیت کمی و کیفی منابع آب، اصلاح راهبردها و فناوری ها در استفاده از منابع آب برای برطرف کردن مشکلات ناشی از کمبود پایین بودن راندمان استفاده از آب، ضروری به نظر می رسد. در این زمینه نظام ترویج کشاورزی به عنوان یک سازوکار آموزشی و اطلاع رسانی می تواند با اطلاع رسانی به موقع و تقویت توان مدیریتی کشاورزان، نقش کلیدی ایفا نماید. مطالعات نشان داده است که نظام ترویج سنتی به اندازه کافی در ترویج مدیریت منابع آب موثر نبوده است. هدف از این پژوهش طراحی اهداف مطلوب نظام ترویج کشاورزی مدیریت منابع آب برای نخل کاران است آن خوزستان می باشد. کارشناسان ترویج کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان و مدیریت جهاد کشاورزی کلیه شهرستان های استان خوزستان، جامعه آماری این تحقیق را تشکیل دادند. با توجه به محدود بودن جامعه آماری، از روش تمام شماری جهت تکمیل پرسشنامه، استفاده گردید و حجم جامعه آماری، ۱۳۰ نفر برآورد گردید. گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بوده است. برای تعیین روایی ابزار تحقیق، از روش پانل متخصصان استفاده شد و برای تعیین پایایی پرسشنامه، با استفاده از ضریب کرونباخ آلفا میزان پایایی پرسشنامه بررسی شد. پایایی پرسشنامه در حد قابل قبول بود. نتایج نشان داد میزان توجه به اهداف نظام ترویج در شرایط فعلی و مطلوب دارای اختلاف معنی داری می باشد. علاوه بر تعیین اهداف فعلی نظام ترویج، اهداف مطلوب نظام ترویج مدیریت منابع آب برای نخل کاران طراحی گردید که برحسب اولویت، افزایش میزان آگاهی نخل کاران از میزان آب مورد نیاز برای نخیلات در مراحل مختلف رشد، ارتقاء آگاهی عمومی در زمینه استفاده بهینه از آب کشاورزی در نخلستانها، تقویت روحیه کارآفرینی، نوآوری و نوپذیری در بین نخلکاران و توانمندسازی حرفه ای تولیدکنندگان خرما در مدیریت منابع آب در اولویت اول تا چهارم قرار گرفتند.

واژه های کلیدی: اهداف مطلوب، نظام ترویج کشاورزی، مدیریت منابع آب، نخل کاران استان خوزستان